

بسمه تعالی

قیام مقدس امام حسین (ع) از مهمترین نهضت های اصلاحی تاریخ می باشد که پیامد های گوناگونی را در عرصه های سیاسی - اجتماعی و فرهنگی داشته است .

حادثه دلخراش کربلا، اگر چه به ظاهر یک واقعه کوچک بود اما به سرعت به مکتبی فرهنگی آفرین تبدیل شد . بطوریکه فرهنگ عاشورا طی قرون و اعصار گوناگون ، همواره مایه حرکت به سوی آزادگی شده است .

قیام خونین سید الشهداء (ع) ، به ظاهر ، در روز دهم سال ۶۱ هجری سرکوب گشت و خاندان امامت در آن به اسارت گرفته شدند و حکام آن زمان ، جشن پیروزی بر پا نموده و رقص شادی نمودند . اما حقیقت اینست که شعاع وجودی این نهضت بزرگ ، خیلی زود عالم را در نوردید و از فردای عاشورا ، صدای عاشورائیان در کوی و برزن پیچید و پرچم پیروزی برافراشت و کاخ های بیداد را به لرزه انداخت .

بدون تردید ، راز این حقیقت را باید در ماهیت این نهضت جست و جو کرد و آن چیزی جز اصلاح امور و احیای فضایل انسانی و کرامت بشری نبوده است . چنانکه رهبر بزرگ این نهضت نیز ، خود با صدای رسا فرمود : « ائما خرجت لطلب الاصلاح فی امة جدی »

از آنجا که اصلاح جامعه از کثری ها و انحرافات ، خواسته باطنی هر انسان ازاده است ، نهضت عاشورا ، همواره مورد توجه مشتاقان حقیقت و جویندگان طریقت بوده و هست و هر روز رازی از آن واقعه پر رمز و راز برای پویندگان راه کمال و سعادت گشوده شده و چون چشمه سار معرفت الهی همواره می جوشد و تشنگان فضایل انسانی را سیراب می کند .

برخی از اصول مهم فرهنگ عاشورا که نسل به نسل و سینه به سینه منتقل شده و همواره مایه حرکت ، اصلاح، بیداری ، ظلم ستیزی و انسان سازی بوده است را می توان به اختصار چنین جمع بندی نمود :

۱. پایداری در راه دفاع از حق و مبارزه با باطل

امام حسین (ع) یکی از انگیزه های مهم قیام خود را احیای حق و از بین بردن باطل اعلام نموده و فرمودند: « آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و از باطل خودداری نمی گردد؟! در چنین محیط آلوده و ذلت باری، مرگ را جز سعادت و زندگی با ستمگران را جز رنج و آزرده‌گی و ملال نمی دانم. »^۱ امام حسین (ع) با یاران اندک خود، در برابر سپاهی انبوه ایستادگی کرد و نه تنها بیمی به دل راه نداد، بلکه به افراد خود اعلام کرد که هرکس می خواهد، برود؛ چرا که خود یک تنه با دشمن روبرو خواهد شد.

۲. آزادی و آزاد زیستن و ذلت ناپذیری

امام حسین (ع) در تمام عمرش با آزادگی و شجاعت و سربلندی و عزت زندگی کرد و با شعار « هیئات منّا الذلّه » به حکومت ضد اسلامی یزید « نه » گفت و با آزادگی و عزت به شهادت رسید.

اهل بیت عزیز و آزاده او نیز در دوران اسارت و در راه رساندن پیام انقلاب وی، گرچه هزاران مصیبت بزرگ را تحمل کردند، اما هرگز زانوی ذلت در برابر ستمکاران بر زمین نزدند و با سربلندی بسیار همراه مولا و مقتدای خود در همه عرصه ها از حق دفاع کردند. در فرهنگ عاشورا، درس آزادگی، درسی است که عاشوراییان در طول تاریخ هرگز آن را فراموش نمی کنند.

۳. امر به معروف و نهی از منکر و احیای اسلام ناب

از مهمترین تکالیف یک مسلمان متعهد، دفاع از ارزشهای دینی، دعوت به نیکی ها، اصلاح جامعه و مبارزه با مفسدات، منکرات و انحرافات است. به طوریکه اگر این فریضه الهی ترک شود، افراد شرور بر جامعه مسلط می شوند و در نهایت سقوط جامعه حتمی است.

^۱ حسن بن علی بن شعبه، تحف العقول، ص ۲۴۵؛ محمد بن حریر طبری، تاریخ الامم و الملوک، ج ۶، ص ۲۲۹

ان الحسین مصباح الهدی وسفینة النجاة

سید ابوالحسن محمد باقر

امام حسین (ع) نیز برای اصلاح جامعه نبوی و برای تحقق امر به معروف و نهی از منکر قیام نموده و می فرمایند: « اریدُ ان آمر بالمعروف و أنهی عن المنکر ». با این هدف مقدس است که امام (ع)، راه دشت نینوا را پیش می گیرد و در سرزمین تفتیده طف، خون پاک خویش را برای آبیاری درخت نو پای اسلام هدیه می کند و بدین وسیله اسلام ناب را از دست نا اهلان نجات داده و راه انحراف را مسدود می کند .

این ها تنها گوشه ای کوچک و مختصر از فرهنگ غنی و پر بار نهضت حسینی بود که در طول تاریخ، فروغی برای شیعیان و پیروان و الگویی برای انسانهای آزاده بوده است .